

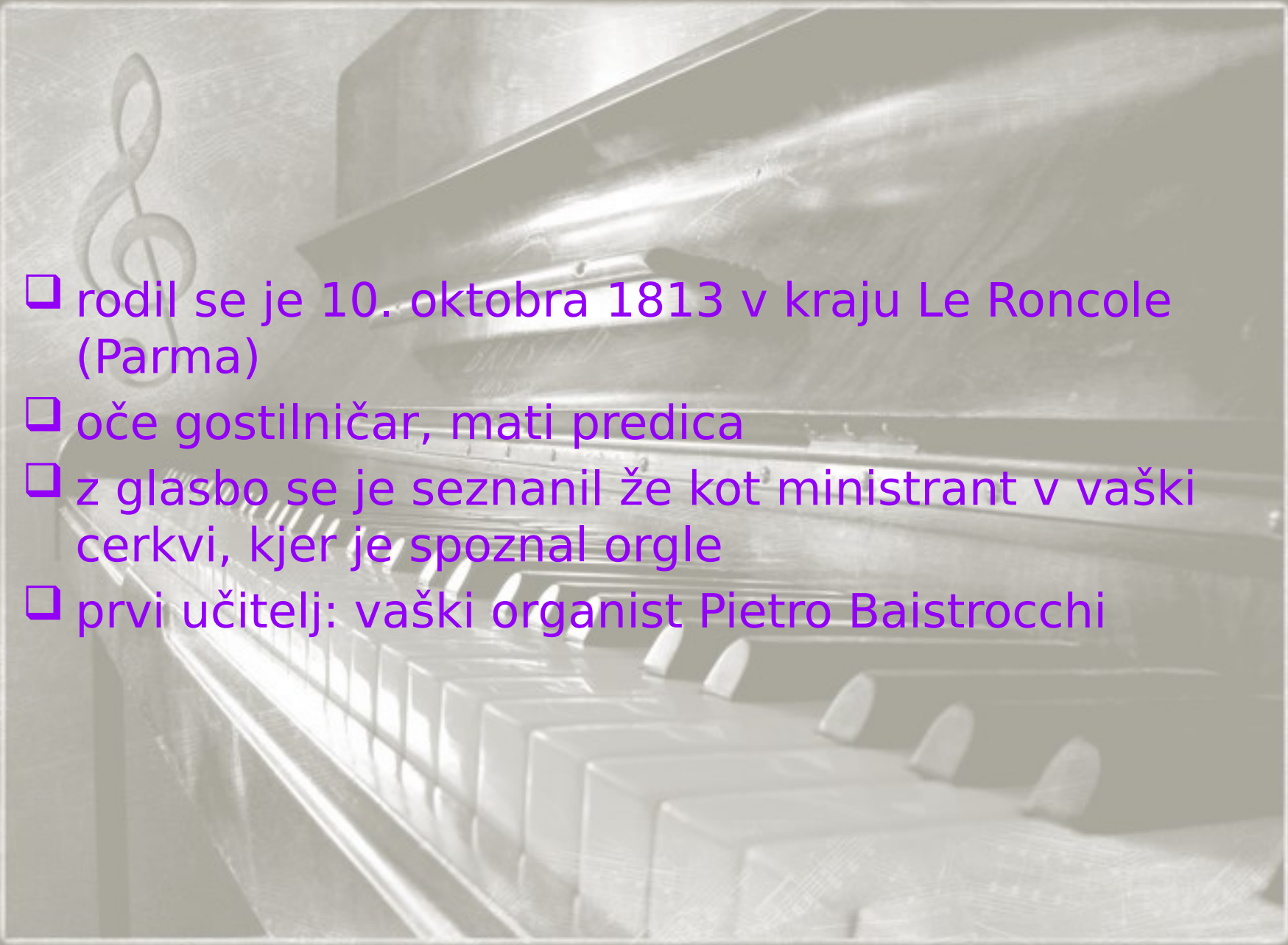
Giuseppe Verdi (1813-1901)

Giuseppe Fortunino Francesco Verdi

- ❑ italijanski romantični operni skladatelj (19. stoletje)
- ❑ njegova dela v opernih hišah po vsem svetu
- ❑ po svoji umetniški ustvarjalnosti se je razlikoval od Wagnerja
- ❑ vsebina oper: narodnostni in občečloveški problemi

-
- ❑ rodil se je 10. oktobra 1813 v kraju Le Roncole (Parma)
  - ❑ oče gostilničar, mati predica
  - ❑ z glasbo se je seznanil že kot ministrant v vaški cerkvi, kjer je spoznal orgle
  - ❑ prvi učitelj: vaški organist Pietro Baistrocchi

Mladost

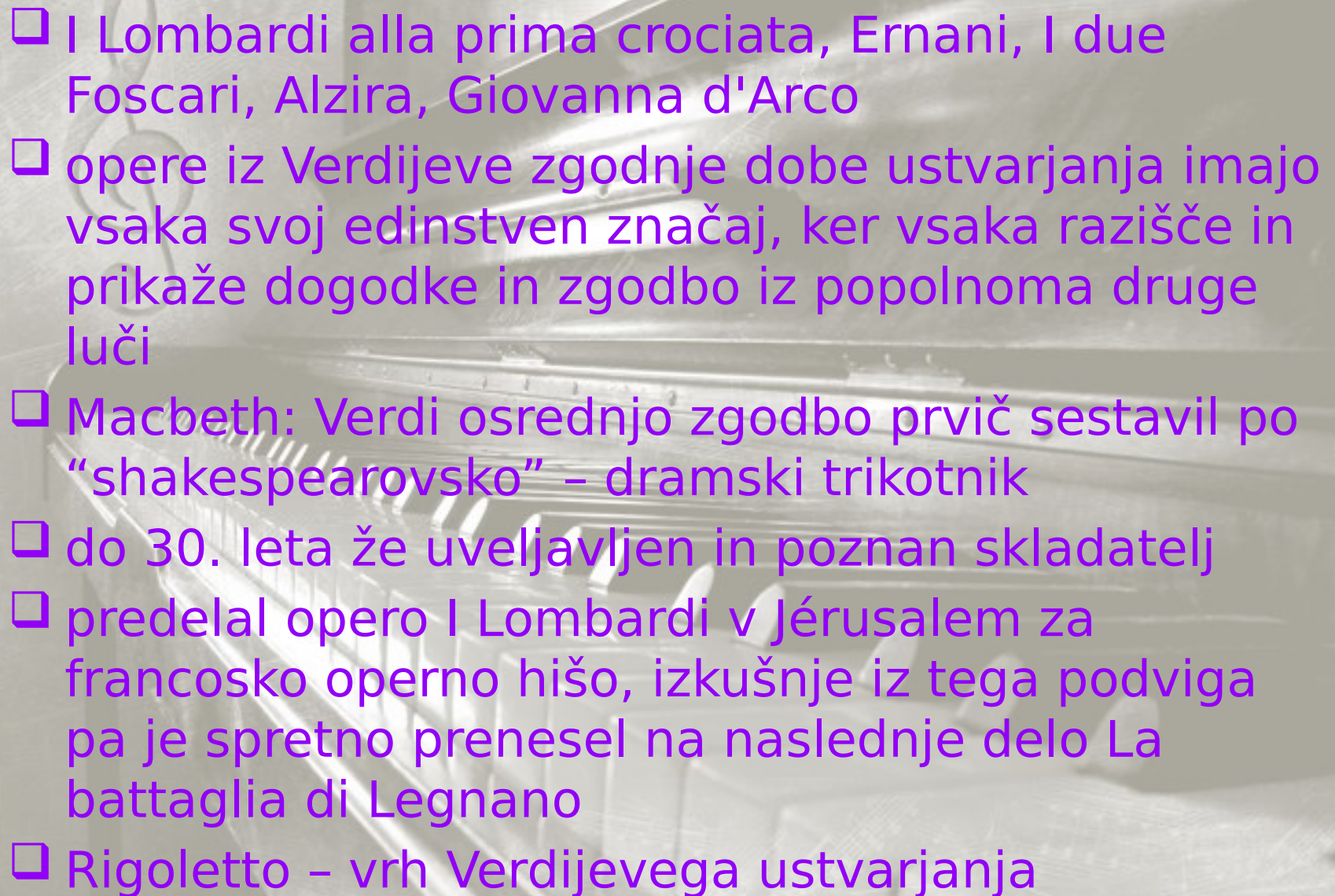
- ❑ že mlad pokazal talent za glasbo, igral je star klavir pri Baistrocchiju
- ❑ v ogromni jezuitski knjižnici v Bussetu je še izpopolnil svoje glasbeno znanje
- ❑ Ferdinando Provesi, mojster lokalne filharmonije
- ❑ ni bil sprejet na glasbeno akademijo (prestar), zato se je tri leta učil kontrapunkt pri Vincenzu Lavigni (čembalist v Scali)
- ❑ deloval v več gledališčih po Milanu, da bi se razgledal in naučil delovanja takratne javne in zaodrne scene
- ❑ razgledan tudi na področju klasične dunajske glasbe (Milano pod avstrijsko oblastjo)
- ❑ vpeljava v aristokracijo milanske družbe in povezava z gledališčem - skladateljevanje

Zgodnje obdobje

- prva opera (originalno *Rochester*), kasneje predelana v *Oberta, conte di San Bonifacio*, ni požela večjega uspeha
- Bartolomeo Merelli mu dal pogodbo za še dve operi: komična opera *Un giorno di regno* in njegova najuspešnejša in najbolj znana opera *Nabucco*
- po smrti prve žene in otrok spoznal novo življenjsko sopotnico Giuseppino Strepponi, operno pevko
- upodobljen bil na bankovcu za 1000 italijanskih lir

-
- ❑ I Lombardi alla prima crociata, Ernani, I due Foscari, Alzira, Giovanna d'Arco
  - ❑ opere iz Verdijeve zgodnje dobe ustvarjanja imajo vsaka svoj edinstven značaj, ker vsaka razišče in prikaže dogodke in zgodbo iz popolnoma druge luči
  - ❑ Macbeth: Verdi osrednjo zgodbo prvič sestavil po “shakespearovsko” – dramski trikotnik
  - ❑ do 30. leta že uveljavljen in poznan skladatelj
  - ❑ predelal opero I Lombardi v Jérusalem za francosko operno hišo, izkušnje iz tega podviga pa je spretno prenesel na naslednje delo La battaglia di Legnano
  - ❑ Rigoletto – vrh Verdijevega ustvarjanja

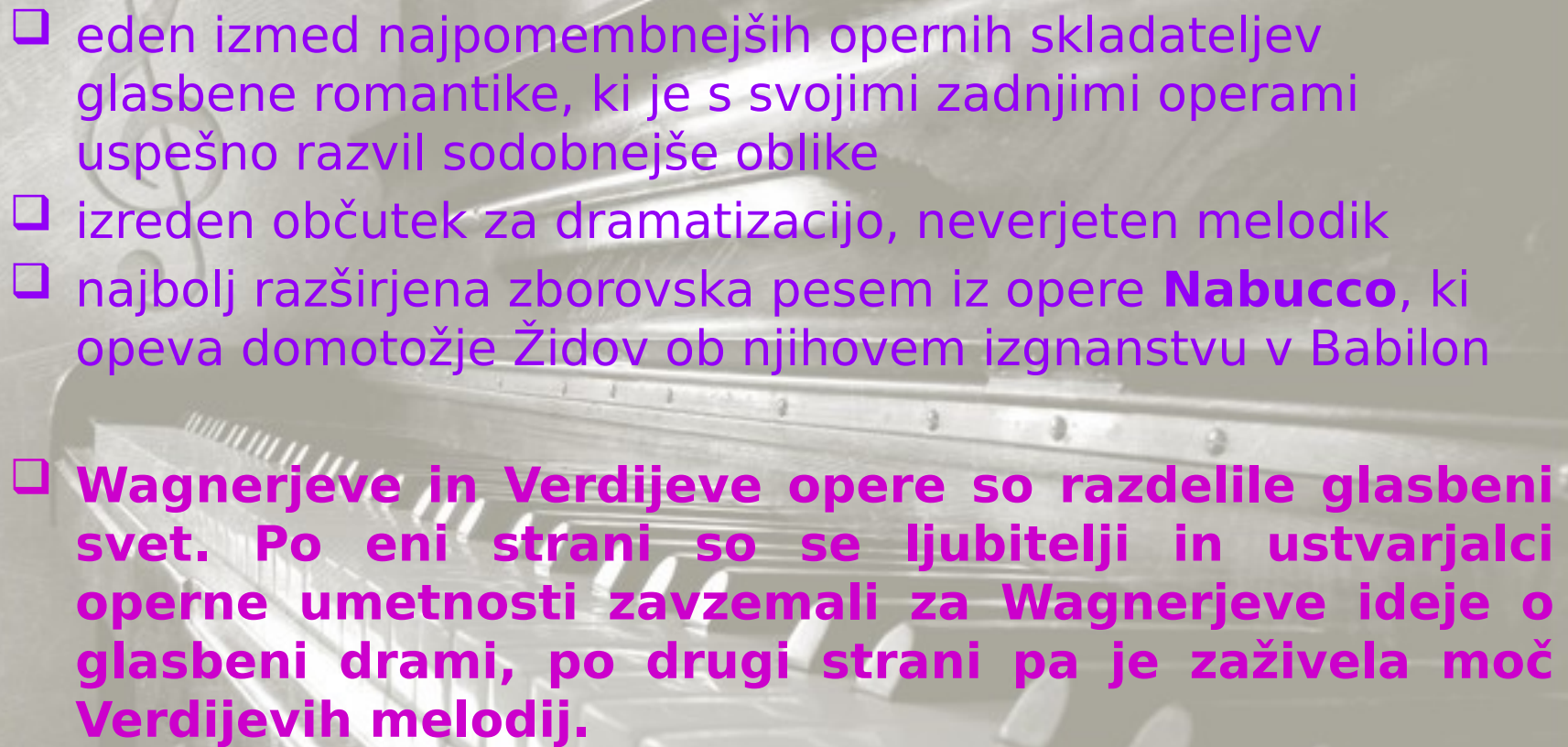
Zrelo obdobje

- ❑ po enoletnem premoru napisal La Traviatta, Il Trovatore
- ❑ Sicilijanske večernice: konflikti in težave cele države v posameznih osebah
- ❑ Don Carlos: najbolj zapletena zgodba doslej
- ❑ Verdi izbran celo za podpredsednika italijanske vlade
- ❑ sestavil himno za mednarodno razstavo (Universal Exposition) v Londonu
- ❑ rekviem Mass – znak spoštovanja do kolega Rossinija
- ❑ Aida: državna opera Egipta, veliko zapletov, razpletov in strasti povezanih z glasbenim dogajanjem

Pozno obdobje

- ❑ inštrumentalna glasba s severne strani Alp – vzrok za nastanek opere Quartet
- ❑ ob smrti Alessandra Manzoni napisal Rekviem
- ❑ začetnice njegovega priimka so pomenile politično geslo Vittorio Emanuele re d'Italia in zaradi tega je imel skladatelj nemalokrat težave s cenzuro
- ❑ pričel sodelovati z Arrigom Boitom
- ❑ Otello: verska vsebina

-
- ❑ eden izmed najpomembnejših opernih skladateljev glasbene romantike, ki je s svojimi zadnjimi operami uspešno razvil sodobnejše oblike
  - ❑ izreden občutek za dramatizacijo, neverjeten melodik
  - ❑ najbolj razširjena zborovska pesem iz opere **Nabucco**, ki opeva domotožje Židov ob njihovem izgnanstvu v Babilon
  - ❑ **Wagnerjeve in Verdijeve opere so razdelile glasbeni svet. Po eni strani so se ljubitelji in ustvarjalci operne umetnosti zavzemali za Wagnerjeve ideje o glasbeni drami, po drugi strani pa je zaživela moč Verdijevih melodij.**

Opere

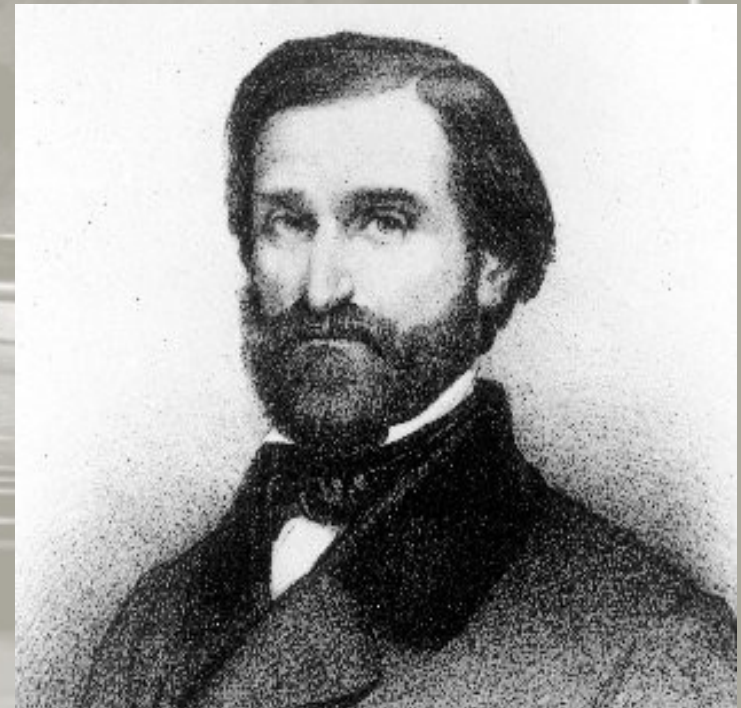
- ❑ **Oberto, grof svetega Bonifacija** (La Scala, Milano, 17. november 1839) - opera v dveh dejanjih (Temistocle Solera)
- ❑ **En dan kraljevanja** (La Scala, Milano, 5. september 1840) - komična melodrama v dveh dejanjih (Felice Romani)
- ❑ **Nabucco** (La Scala, Milano 9. marec 1842) - lirična opera v štirih dejanjih (Temistocle Solera)
- ❑ **Lombardi na prvem križarskem pohodu** (La Scala, Milano, 11. februar 1843) - lirična opera v štirih dejanjih (Temistocle Solera)
- ❑ **Ernani** (Teatro La Fenice, Benetke, 9. marec 1844) - lirična opera v štirih dejanjih (Francesco Maria Piave)
- ❑ **Devica orleanska** (La Scala, Milano, 15. februar 1845) - lirična opera v treh dejanjih (Temistocle Solera)
- ❑ **Alzira** (Teatro San Carlo, Neapelj, 12. avgust 1845) - lirična tragedija s prologom in dvema dejanjema (Salvatore Cammarano)
- ❑ **Attila** (Teatro La Fenice, Benetke, 17. marec 1846) - lirična opera v treh dejanjih (Temistocle Solera)
- ❑ **Macbeth** (Teatro della Pergola, Firenze, 14. marec 1847) - melodrama v štirih dejanjih (Francesco Maria Piave in
- ❑ **Rigoletto** (Teatro La Fenice, Benetke, 11. marec 1851) - melodrama v treh dejanjih (Francesco Maria Piave)
- ❑ **Trubadur** (Teatro Apollo, Rim, 19. januar 1853) - drama v štirih dejanjih (Salvatore Cammarano, dokončal Leone Emanuele Bardare)
- ❑ **Traviata** (Teatro La Fenice, 6. marec 1853) - melodrama v treh dejanjih (Francesco Maria Piave)
- ❑ **Sicilijanske večernice** (Teatro de l'Operà, Pariz, 13. junij 1855) - drama v petih dejanjih (Eugène Scribe in Charles Duveyrier)
- ❑ **Ples v maskah** (Teatro Apollo, Rim, 17. februar 1859) - melodrama v treh dejanjih Antonio Somma)
- ❑ **Moč usode** (Cesarsko gledališče, Peterburg, 10. november 1862) - opera v štirih dejanjih (Francesco Maria Piave)
- ❑ **Don Carlos** (Teatro de l'Operà, Pariz, 11. marec 1867) - velika opera v petih dejanjih (Joseph Méry in Camille Du Locle)
- ❑ **Aida** (Kairo, 24. december 1871) - opera v štirih dejanjih (Antonio Ghislanzoni)
- ❑ **Otello** (La Scala, Milano, 5. februar 1887) - lirična drama v štirih dejanjih (Arrigo Boito)

Ostala dela

- ❑ Libera me (napisano 1869 ob smrti italijanskega skladatelja Rossinija)
- ❑ Requiem (napisan 1874 ob smrti italijanskega pesnika Manzoni)
- ❑ Pater noster (1879)
- ❑ Ave Maria (1880)

NEPOZNANE BESEDE:

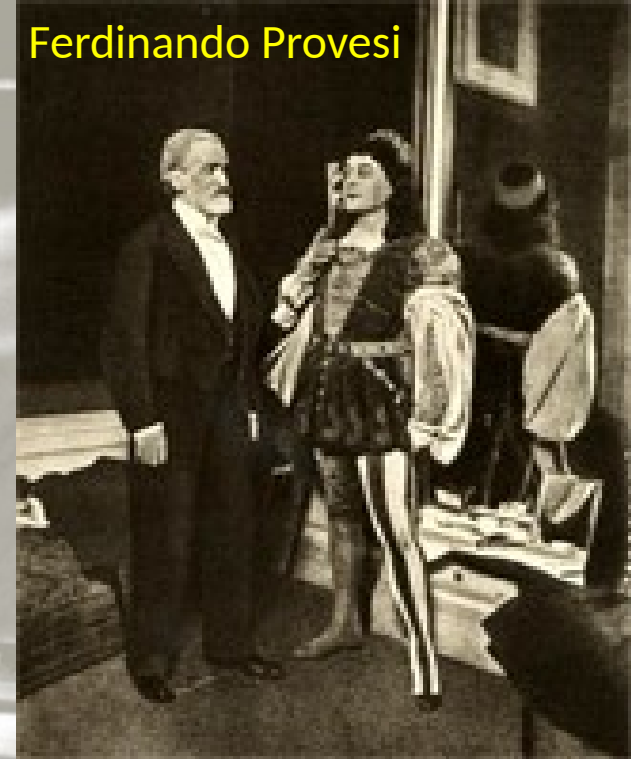
- ❑ rekviem - pogrebna ali obletna maša za umrle
- ❑ kontrapunkt - kompozicijska tehnika vodenja in kombiniranja dveh ali več samostojnih glasov

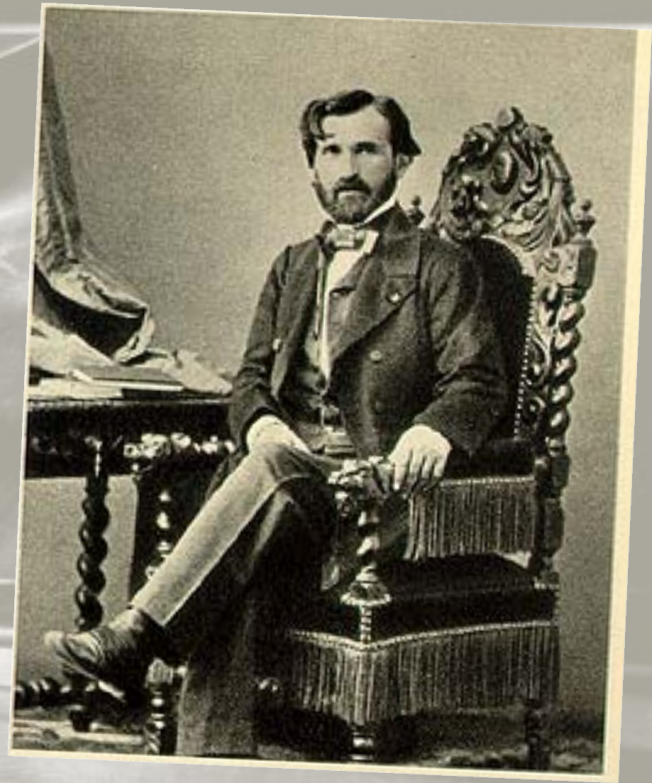

Slike

Ferdinando Provesi

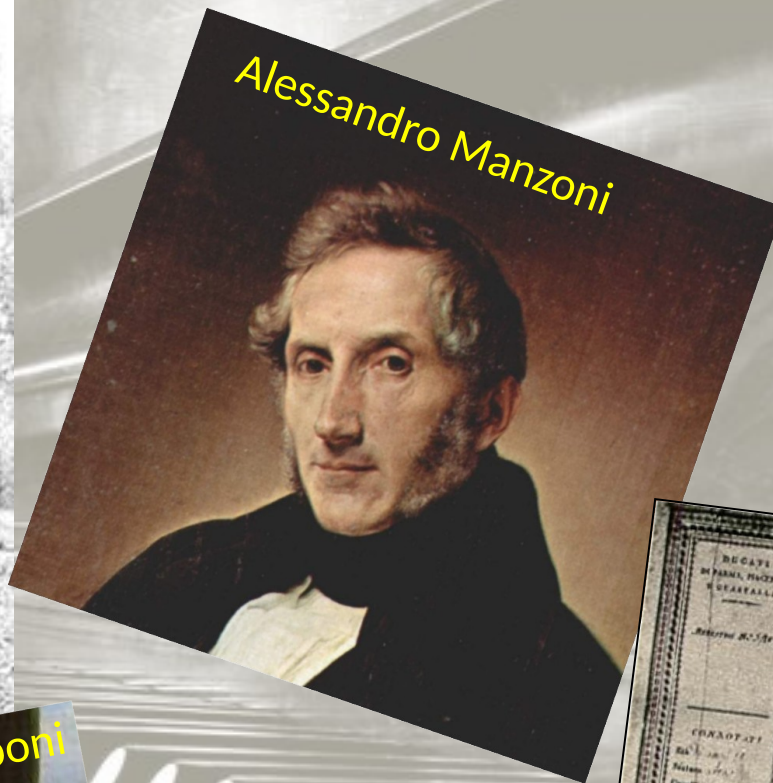

Arrigo Boito

Alessandro Manzoni

Giuseppina Strepponi

